

13.10.2011

Eduskunta, maa- ja metsätalousvaliokunta

Viite: (HE 59/2011 vp ja VNS 1/2011 vp)

ASIA: KUULEMINEN MAA- JA METSÄTALOUSHALOKUNNASSA

Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio kiittää mahdollisuudesta tulla kuultavaksi Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokuntaan koskien metsätaloutta valtion vuoden 2012 talousarviossa ja valtiontalouden kehyksissä vuosille 2012-2015.

Yleistä

Hallituksen talousarvioesitys vuodelle 2012 ja valtiontalouden kehykset vuosille 2012-2015 koskien metsätaloutta ovat niukat. Niillä ei tulla saavuttamaan tarkistetuissa Kansallisessa metsäohjelmassa esitetyjä tavoitteita. Määrärahojen niukentuessa metsätalouden, erityisesti tukijärjestelmien vaikutusten ja vaikuttavuuden ylläpito sekä arviointi edellyttää tuettavien toimenpiteiden tarkistamista.

Puuntuotannon kestävyden turvaaminen (mom. 30.60.44)

Tapio pitää rahoitusta puuntuotannon kestävyden turvaamiseksi riittämättömänä työmäärätavoitteisiin nähden. Riittämättömyys hankaloittaa erityisesti jälkirahoitusten töiden toteutusta. Näissä töissä, kuten nuoren metsän hoidossa ja juurikäävän torjunnassa, tukien hakemisen ja maksatuksen välillä on jo nyt huomattava viive. Tämä aiheuttaa merkittäviä rahoitusongelmia töitä toteuttaville yrittäjille ja organisaatioille.

Tapio haluaa kiinnittää erityisesti huomiota määrärahan tarkoituksenmukaiseen suuntaamiseen. Painopistettä on siirrettävä taimikonhoitoon. Lisäksi on varmistettava, ettei maksatuksia jouduta lykkäämään seuraavalle vuodelle määrärahojen loppumisen vuoksi.

Talousarvioesityksessä vuodelle 2012 esitettävä summa, n. 60 milj. euroa ja valtiontalouden kehyksissä esitetty 10 milj. euron lisäsäästö merkitsee, että puuntuotannon kestävyden turvaaminen vähenee vuoteen 2015 mennessä n. 30 miljoonalla eurolla eli lähes 40 prosentilla nykytasoon verrattuna.

Tapio esittää, että määrärahoja vähennetään hallitummin, jolloin voidaan turvata jälkirahoitusten töiden toteutus. Samalla Tapio esittää, että metsätalouden puuntuotannon kestävyden turvaamiseen tukijärjestelmä, sen vaikutukset ja vaikuttavuus arvioidaan pikaisesti.

Metsäluonnon hoidon edistäminen (mom. 30.60.45)

Tapio on huolissaan momentin määrärahojen, n. 8 milj. euron riittävästä. Määrärahoja on vähennetty vuoteen 2011 verrattuna kolmella miljoonalla eurolla ja valtiontalouden kehyksissä summaa esitetään pienennettäväksi edelleen viidel-

13.10.2011

lä miljoonalla eurolla. Vuonna 2015 metsäluonnon hoidon edistämiseen olisi siten käytettävissä vain kolme miljoonaa euroa, joka käytännössä merkitsee talousmetsien metsäluonnon hoidosta luopumista.

Ongelmallisena kysymyksenä voidaan pitää myös sitä, että metsäluonnon hoidon edistämiseen tarkoitettut varat muuttuvat ensi vuoden alusta maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla metsänomistajille veronalaiseksi tuloksi, kun taas näin ei menetellä ympäristöministeriön hallinnonalalla.

Tapio haluaa kiinnittää huomiota erityisesti Metsäluonnon hoitohankkeiden määrärahoihin, jolla ylläpidetään ja kehitetään talousmetsien luonnonhoitoa yksityismetsissä. Tämä on yksi METSO-ohjelman pääkeinoista. Toimiva suojelualueverkosto tarvitsee tuekseen monimuotoisuuden turvaamista myös talousmetsissä.

Metsäkeskuksissa parhaillaan laadittavissa alueellisissa metsäohjelmissa ja METSO toteuttamishjelmissä arvioidaan, että hoito- ja kunnostustöiden toteutusmäärää voitaisiin nostaa kolminkertaiseksi nykyisestä, koska metsänomistajat ovat aidosti kiinnostuneita monimuotoisuuden turvaamisesta ja vesiensuojelusta talousmetsissä. Talousmetsien luonnonhoito on kustannustehokas monimuotoisuuden turvaamisen keino, joka monipuolistaa metsäalan elinkeinorakennetta ja tuo työmahdollisuuksia metsäalan urakoitsijoille.

Tapio esittää, että metsäluonnonhoitohankkeiden määrärahat säilyvät vuoden 2011 tasolla eli noin 11 milj. eurossa. Erityisen tärkeänä Tapio pitää sitä, että momentin 30.60.45 metsäluonnon hoitohankkeiden rahoitus turvataan ja että se säilyy nykytasolla, n. 3,3 milj. eurossa.

Pienpuun energiatuki (mom. 30.60.47)

Tapio katsoo, että pienpuun energiatuki ohjaa ja tukee tarkoituksenmukaisesti energiapuun korjuuta ja käyttöä. Tukitaso jäänee kuitenkin tällä määrärahalla noin 25 prosenttia aiemmin kaavailtua alhaisemmaksi. Tämä vähentää energia-puun kilpailukykyä suhteessa muihin energialähteisiin. Tästä johtuen uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämistavoitteiden saavuttaminen hidastuu.

Valtiontalouden kehyksissä pienpuun energiatukea esitetään pienennettäväksi viidellä milj. eurolla vuoden 2012 talousarvion summasta, n. 7,2 milj. eurosta. Tämä merkitsee, että pienpuun kilpailukyky suhteessa muihin energialähteisiin heikkenee olennaisesti. Lisäksi niitä ilmasto- ja energiatavoitteita, joita uusiutuvien energialähteiden käytöllä tavoitellaan, ei tulla saavuttamaan.

Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (mom. 30.60.42) ja eräät metsätalouden valtionavut (mom. 30.60.50) Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion osalta

Tapio pitää perusteltuna, että Tapion ja Suomen metsäkeskuksen määrärahojen momentit ovat jatkossa eriytetty. Metsäkeskuksen organisaatiomuutoksella on Tapion uudelleen järjestymiseen suuri vaikutus. Ensi vuoden alusta lukien Tapiosta siirtyy Suomen metsäkeskuksen palvelukseen 28 henkilöä, joka on n. 30 prosenttia Tapion nykyisestä henkilöstön määrästä. Samalla Tapion nykyinen valtionapu pienenee valtion vuoden 2012 talousarvioesityksen mukaisesti 9,3 miljoonasta eurosta 1,5 miljoonaan euroon.

Suomen metsäkeskuksen palvelukseen siirtyvä henkilöstö on tehnyt Tapiossa pääosin Suomen metsäkeskuksen kehittämistehtäviä, mutta myös merkittävä osa

13.10.2011

Tapioon jäävästä henkilöstöstä on tehnyt näitä tehtäviä. Tapio katsoo, että määrärahojen niukkuus heikentää sen kykyä hoitaa lakisääteisiä metsätalouden kehittämistehtäviä.

Tapio esittää, että sille osoitetaan 300 000 euroa lisää metsätalouden kehittämistehtävien turvaamiseen ja erityisesti organisaatiomuutoksen aiheuttamiin töihin. Tällöinkin Tapio valtionapu jäisi vielä 1,8 milj. euroon.

TAPIO

Ritva Toivonen
johtaja

Pekka Ripatti
kehittämispäällikkö
vs. tulosalueen päällikkö, julkinen sektori